

J E L E N K Ö R.

80. szám

Pest szombat october' 4dikén

1834.

Foglalat: Magyar-ország (kinevezések; hg. Eszterházy Pálnak főispáni, Lonovics és Osegovichnak pedig püspöki székebe igtatása; zemplényi vigalom; szepesi tűz 's a' t.) Anglia. Franciaország (spanyol hírek; francia választási szavak mennyisége.) Amerika (egy. statusokbeli rabszolgák és pártok.) Németország (Rajna-Dunai csatorna; tudósok gyűlése Stuttgartban.) Görögország (a' moreai lázadás elyomva.) Spanyolország (legújabb hírek a' két táborbul.) Portugália (sajtó-szabadsági törvény.) Belgium. Olaszország (a' nápolyi udvar d. Carlost elismerni készül; égháboruk 's a' t.) Schweiz. Törökország. Svédország. Gabonaár 's Pénzkelet.

MAGYARORSZÁG.

Ő cs. kir. Főlsége f. eszt. majus 24kérül a' m. kir. udv. kancellárhoz gr. Reviczky Ádámhoz intézett legfensőbb határozata szerint, gr. Waldstein-Wartenberg János m. kir. udv. kancellariai concipistát, bölcselkedés és törvények doctorát, ugyanazon udv. hatóságnál tiszteletbeli titoknokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni. — Továbbá aug. 9kérül költ legmagasb rendelése szerint ő Főlsége a' pozsonyi kir. akademiához politikai tudományok professorává Borsiczky Dienes hites ügyvédet 's törvények doctorát méltóztatott kinevezni.

Soprony: A' szép magyarhon szerkezetével egykoru dicső nemzetségnek sarjadéka Eszterházy Pál hg., ausztriai császár és magyarok királya ő Főlségének az angol kir. udvarnál rendkívüli nagykövete, ns. Soprony megye örökös főispánja, sept. 22kén foglalá el valódilig, eldődei ősi lakában Kismartonban fényes szertartások közt édes atyjának Miklós hgnek elhunytával megürült örökös főispáni székét; mi végett szives örömgörzedezés közt a' ns. megye RRei által előbbi napon bévezettetett. Mind a' bévezetés mind az igtatás a' nagy férfi magas állásához illő vala. A' ns. megye határozatából az ország, egyszersmind megye szélén Vimpácznál számos küldöttség fogadá a' Bécsből jött hget, 's kíséré a' kir. képviselő 's ezen beigtatás végbehajtására kegyesen kinevezett kir. biztossal, gr. Reviczky Ádám m. kir. udv. kancellár ő excjával Nagy-Höfleinig, hol újra még számcsabb küldöttségtől üdvözölttétvén, 's a' ns. megye által kiállított igen diszes nemes sereg (banderium), ugy más jeles lovagoktól környeztetve hintajok, Kismartonba 3 és 4 óra közben délután beérkeztek. Itt is a' várkapuban a' ns. megye választottai fogadák a' szeretve tisztelt érkezöket. A' főispán ur azonnal megérkezte után lóra ülvén, a' vár előtt sorban álló ns. sereget, nem különben a' megyebeli 3 kir. város (Soprony, Kismarton és Ruszt) polgári századait tekintvén meg, szives tisztelkedő részvételükért köszönetét nyújtá, 's a' tömérdek sokaság zajongó örömkialtozási közt visszatérvén a' szomszéd 's külső igen számos megyéktől ez ünnep diszének öregbitésére

küldött követeket fogadá, melly számos követség az egész ns. megye hálaadó figyelmét annál inkább megérdemlé, mivel a' mostani országgyűlésen a' haza boldogságának szentelt terhes foglatosságai közt is a' KK. és RRből 25 jeles férfi, az egész Magyar-'s vele törv. kapcsolatu országokbul is megjelenvén, örömeiben rokon részvétü készségét, atyafiságos szives indulatját látni szerencés volt. Más nap reggeli 9kor kezdődvén a' nagy gyülekezet, két küldöttség neveztetett, egyik Juranics Antal győri püspök ur szónoklata alatt a' főméltóságokat a' gyűlési terembe meghivandólag, másik pedig Sággy Mihály szombathelyi kánokok ur vezérlete alatt a' megye palotájának ajtajában azokat elfogadandólag. Mind ezek, mind a' hgasszony, ki a' terem magasított 's vörös bársony boritványu részén, ragyogó magyar köntösben, két hgi hajadonival, számos, gyémánt-özönben villogó öltözetü asszonyságtul környékezve jelent meg, harsogó éljenkiáltásokkal fogadtattak, 's e' köz örömet a' sokszoros álgyu-durrogás a' távollevőkkel is közölte. Először is ő császári királyi Főlségének kinevező k. levele, 's a' király biztosságok kancellár ő excjának adott utasítás 's teendő beigtatásra lett meghatalmaztatása közölttétvén a' RRkel, a' nm. igtató kir. biztos ur, szokása szerint velős lelkes tartalmu és szivragadó ajkon zengő magyar beszéddel rajzclá az Eszterházyak dicső tetteiket, de különösen a' beigtatandó főispánnak magas erényeit 's tulajdonait, 's most országgló házbeli fejdelmink 's különösen boldogitva uralkodó Ferenczünknek a' hű szolgálatot jutalmazó kegyelmeit hálaérzéstül hevült szivvel tünteté ki (melly érzékenyítő beszédet többszöri harsány éljen szakasza félben), 's végre kalpag-föltéve a' hget föls. Fejdelmünk nevében főispáni székébe igtatá, ki ősi szokásként háromszor fölemelttétvén székestül 's az esküt Juranics Antal püspök ur előszavalta után letevén, magyar hangon, igaz magyar lélekkel, mint „ki fő dicsőségének tartja hogy Magyaroknak született 's a' t.“ megköszöné legkegyesb Fejdelmünknek személye iránti kegyelmét 's az igtató kir. biztos ur ő excjának baráti szives fáradozásit 's a' tek. KK. és RRnek ígéré, hogy a' kormányára bizatott ns. megye boldogságának előmozdítása leend minden törekvésinek

egyetlen 's legszebb czélja. Erre a' ns. megye képében Juranics Antal püspök ur nyujtá be a' hg-főispánnak a' megyei egyetem örömbuzgó érzelmeit. Ezt követé Konkolyi László alispán ur, ki is Högyész Pál főjegyző urral nem csak a' tisztviselők hanem az egész közönség nevében, azon biztos reménytül élesztve, hogy a' böles kormány csak áldást áraszthat a' kormányzottakra, háladó kifejezésekben köszönék a' haza kegyes Atyjának, hogy árva megyéjüket illy hamar diszszinbe öltöztetni kegyeskedett, különösen arra kérvén meg a' nm. beigtató biztos urat, hogy leg-hűbb gerjedelmü hódolását ö Fölségének bemutatni méltóztatnék. Uj kormányzójuknak a' megye minden ügyeit ajánlván, mind azon tisztelkedő szomszéd 's külső MM. küldöttinek, kik ez ünnepen velök örvendének, baráti szives köszönetet mondanak. Ezek után három kegy. kir. határozás olvastatván föl, az uj főispán ur számos táblabíró nevezett, 's köztük gróf Zichy Ferraris györi főispán ur emlékeztetésére, saját fíját is a' 17 esztendő ifju hget; kik azonnal fölesketvén a' közgyűlésnek vége lön, de nem a' köz örömmek is. A' gyűlésteremből mindnyájan a' szentegyházba siettek hálaáldozatra, melyet a' megyés püspök ur teljes egyházi fényvel mutatott be a' Szentek-szentének, a' ns. sereg, 's városi polgárság tisztelkedése, sok álgyu-ropogás, 's harang-zugás közben. Következék a' hgi ebéd, melyre kiki magyar nyomtatott meghívó jegyet kapott; a' főpala kettős karzatirul Strauss és G. Wasa ezred hangász karai gyönyörködtették a' tömérdek számú 's nemzeti öltözetü vendégeket. Pohárköszöntések közt a' nagymélt. igató kancellár, a' főispán-hg 's hgné 's több méltóság lelkes magyar (mind) áldomás-poharaik után, koronás Fejeinkért, országló Házunkért, 's az iktató 's iktatottért 's más fenkaru jelenvolt magas vendégekért, a' távollévők közt Soprony dicső fiáért Széchenyiért is ürült a' csillogó nedvü billikom; leginkább hevité pedig egy táblánál a' magyar keblüt egyik angol uri vendégnek köv. magyar hangon 's helyesen kiejtett sziveskivánata: „Éljenek a' Magyarok, az Angolok baráti!“ melly rögtön így viszonzott: „Éljenek az Angolok, a' Magyarok baráti!“ A' városi polgárokat külön vendéglő lakmároztatá; a' köznép számára pedig a' hgi kastély előtt két hordóbul egyre folyt a' bor, 's 4 ökör nyárson süttetett. Alkonyatkor a' kert alsó része a' tágas tóval együtt pompásan kivilágított, melly közben csillagként ragyogának a' „Ferencz és Karolina“ föls. nevek. Mesterséges tűzijáték is mulattatá a' vig sokaságot, míg végre az igen tágas palotai teremben következett a' fényes táncmultság, mellyen 1700an 's ö hgsége egész reggeli 2 óráig

valának jelen, még pedig nemzeti öltözetben; 's itt az étkek 's italok nevei is nemzeti nyelven valának fölírva. Ezelőtti estvén a' dunántuli magyar színész társaság, egy e' czélra külön emelt sátor alatt „Béla futását“ játszá karénekkal és tánczal. Magas jóslatok keletkeznek ez ünnep óta nálunk minden kebelben, 's még magasb kívánatok csatlakoznak azoknak létesülésére országszerte mind-azoknál, kik a' közszereteté 's felséges Urunk által olly annyira kegyelt főispán-hgben, nemcsak Sopronynak, hanem egész hazáknak mindegy-re nagyobb diszt és fényt fejledezni méltán 's biztosan reméllnek, mint egyik költőnk zengő ez alkalomra is illesztve:

Téged hatalmas Herczeg! az Istenek
Főpolczra tettek, véreidet segéld!
Vidd a' Dicsőség templomához
'S ajtaja zára lehull Előtted.

S. A. Ujhelyből: A' zemplényi casino-társaság (S.Ujhelyben) sept. 1sőjén, azon napon, mellyen mult évben Zemplénynek kórház-intézete megnyitott, szintennek hasznára esztendőnként tartatni határozott táncmultságát, ez idén, az e' tárgyban előre bocsátott nyomtatott meghívólevelkék mellett, a' tavalyinál sokkal nagyobb csinál, mondhatni pompával tartotta. Nevelé a' diszt, annak mult évbeli már eléggé fényes volta 's hírének, mind az igen nagy terjedelmü Zemplény mind a' többi szomszéd megyékre mindinkább elhatása, 's annak folytában a' kitűzött jótékony czélra fejlett élénkebb részvét, 's nagylelkűségben versenyző rokon nemes ösztön, mellynek szüleménye a' nagyobb számmal összesereglő, igen is ragyogó gyülekezet mellett az ugyanazon alkalommal töpénzül 's jövedelem-gyarapításul kijátszatni szokott asszonyi munkák 's egyéb ajándékoknak a' tavalyiaknál sokkal nagyobb számmal 's becsesb és jelesbakkeli kedveskedés vala. E' munkák és ajándékok, mellyeknek némelly arany darabjai szép értékűek valának, 99re mentek. A' kijátszásbul 400 pengő fr. tiszta jövedelem került be, a' bémenet-árbul pedig 410, mellyből lerovatván a' költség, a' többi összes maradék (600 pengő fr.) a' kórház pénztárába valódilag be is adatott. E' pénzt a' kórház igazgatósága (feje b. Vécsey Pál) fenálló határozatnál fogva mint el nem használandó tökemennyiséget, gyümölcsöző kamatra adá ki szint-ügy mint a' tavaly illy alkalommal bevett 400 p. fr. jövedelmet 's az ezután béveendőket is.—Beérkezett előleges híreknél fogva méltán gyanítván a' casino igazgatósága, hogy a' tavaly használt terem a' felesb számmal gyűlendő vendégeket kényelmesen nem foghatná fel, a' ns. megye gyűlésteremét kéré ki, 's a' jótékony czélul mulatságra

meg is ny
kapuját,
netelt, g
sekkel ék
szerü bel
teljes 's le
"lengő, 's
kitetszett,
A' sors-h
örsége al
Jót téve
embertárs
dunknak
megyék 's
den jót ha
moló egye
salkodónk

Tem
pökszékét
József ur
a' vár bás
ben. A' v
gel, a' ká
tor alatt a'
re ö mélt
a' katona'
dalkapun
ugyan elő
nan pedig
és számos
Arad, Cs
rontal meg
vár sz. k
oláh-ezre
Estve a' p
Másnap h
fogalás;
re) követ
kodó házé
boldogság
multság
kijött 13 r
szetben t
örökíti Cs

Jőj 's
Áldás
B

Oseg
püspök ur
pöki szék
játék, tánc
denféle „
göt 's név

meg is nyervén, azt belül, valamint a' megyeház kapuját, erkélyét 's a' teremhez szolgáló fölmenetelt, gazdagon kivilágított nemzeti színű füstésekkel ékesíté; mihöz járulván még az igen czélszerű belső elrendelés, a' mulatság valóban diszteljes 's lelkes vidorságu lön, a' kedv édelegve ömlengő, 's a' megelégtetés közönséges, mi abból is kitetszett, hogy a' táncz valóságos viradtig tartott. A' sors-huzás a' casino-igazgatóság bizottai ellenőrsége alatt történt lélekisméretes pontossággal. Jót téve mulatni 's mulatva boldogítani szenvedő embertársinkat, gyönyörű bélyegtulajdona századunknak és így Zemplény 's vele testvér keblű megyék 's hatóságok választottinak, szóval minden jót hasznost, nemest és szépet ápoló 's gyámoló egyesületeknek. L. erről bővebben mai Tár-salkodónkat.

Temesvárra sept. 23kán érkezett meg a' püspökszékét elfoglalandó csanádi új püspök Lonovics József ur a' városi lovaspolgárság kíséretében 's a' vár bástyáin kiszegzett álguk durrogási közben. A' város fényes és nagyszámu küldöttséggel, a' káptalanteren pedig csinnal fölállított sátor alatt a' ns. káptalan üdvözlék az érkezőt, melyre ő méltósága szokott szerénységgel válaszolván, a' katona 's vadászpolgárok diszes sorai közt a' diadalkapun keresztül (mellyen magyar fölírás volt) ugyan előbb szokás szerint a' székesegyházba, onnan pedig püspöki lakába ment a' megyei papság és számos tisztelkedő 's tisztelőitül kísértetve. Itt Arad, Csanád, Csongrád, Krassó, Temes és Torontal megyék, valamint Arad, Szeged, Temesvár sz. kir. városok, 's a' végvidéki német- és oláh-ezredek küldöttségei mondák el üdvözlésüket. Estve a' polgárok három rendü hangászatot adtak. Másnap hasonló fény közben történt meg a' székefogalás; mire délben nagy lakoma (500 személyre) következett, 's hosszú áldomások a' fels. uralkodó házért, az új biborosért 's minden vendég boldogságaért. Estve tűzjáték, hangászat 's táncmulatság tartatott. Az örvendetes napot a' külön kijött 13 rendbeli magyar (9), latán és német vereszetben tolmácsolt szívek érzete bár eléggé, — de örökíti Csanádnak e' bizodalma, midőn mondja:

Jőj 's élj kegyelmes! hív fijaidd között
Áldásod éleszt. Nagyra buzong szívünk,
Benedd reményünk — benned éled
'S érik öröme Csanád reménye.

Osegovich Imre szegniai és modrusi megyés püspök ur hasonlóan illő fényvel igtattatott be püspöki székebe aug. 31kén. Itt is nagy ebéd, tűzi játék, táncmulatság 's a' t. Tűzjáték adáskor mindenféle „Eviva!“ örömlárma harsogtatá a' levegőt 's névszerint: „Eviva il nostro Vescovo! Evi-

va illustrissimo Vescovo! Eviva Emericus Osegovich! Eviva il nostro padre Osegovich!“

Lőcse sept. 26kán. Sept. 24kére viradott éjjel, Szepes vmegyében fekvő Vagendrisszel bányaváros, a' Máriaassy nemzetség tulajdona, hamuvá égett. A' dühösködő szélvész lehetetlenné tön minden segítséget, annyira hogy az egész, legnagyobb részint faépületekből álló városnak, csupán két csüre 's 10 zsellérháza maradt épen. Mind a' két templom 's papilak (kath. és ágostai vallásu) a' lángok martalékává lett, a' harangok elolvadtak, az evang. szentegyház belül is kiégett. Három ezer szorgalmas, és eddig magát jól bírta lakos, fedél, élelem, ruházat és takarmány nélkül 's így mindenben szükölködik, mert ötóraneget alatt az egész hely lángba borult, 's a' lakosok többnyire meztelen, csupán életjüket mentheték meg. Egynek 15 ezer forintja kész pénzben is elégett, mellyet más nap egy szomszéd uradalomnak fáért kellett volna fizetnie. Tíz ember életét is veszté. A' szomszéd Igló és Svedlér városok polgárjai siettek ugyan a' károsultaknak némi élelmi segítséget nyújtani, de még is kimondhatatlan az inség 's minden érző szívet részvétre szólít.

A' zágrábi kir. akademiában megürült statisztikai és magyar bányásztorvényi tanítószék betöltésére f. eszt. nov. 20kán fog tartatni concursus Pesten a' magyar kir. Egyetemnél. — Ha valaki Zágrábban censor és könyvvizsgáló akar lenni, (melly hivatalért 200 pengő fr. esztendei fizetés jár) f. eszt. nov. 1sőjeig jelentheti magát ott helyben a' zágrábi tanulmányi és iskolai kerület főigazgatóságánál.

A N G L I A.

A' Courier szerint „Grey és Brougham lordok tiszteletére a' reformbarátoktól sept. 23. adott ünnepi lakoma csalhatlan bizonyosága annak, mikép gondolkodik a' nép politikai pályájokról, mennyire méltatja emberségüket, 's mi hálásan ismeri el buzgóságukat a' sok üdves rendszabályért és javításért, mellyeket az igazgatásba hoztak.“ A' Times bőven közli ez ünnep leírását, mellyet gyorshírnök által, Edinburgból Londonig 30 óra alatt kapott. Főszónokok Roseberry lord, Grey l., a' lordkancellár, és Durham l. voltak. A' tory Standard szerint: „Jegyzésre méltó volt Grey és Brougham beszédeiben azon ügyesség, mellyel mindenik félre tudott térni, ha olly dolgokat kellett említeniök, mellyen együtt dolgoztak, az legtulabb hidegséggel történt. Durham beszéde teli volt szenvedéllyel (közlünk majd belőle). — A' Globe szerint a' dublini radícalok hijában tették meg a' nagy készüléteket Cobbett elfogadására, mert az a' kitűzött napon nem érkezett oda. Mindazáltal azóta Irlandban van már 's ott O'Connell urtól örömmel

üdvözölteték. O'Connell már 3dik levelet bocsátott Duncannon lordhoz, mellyben még mindig Grey ministeriuma ellen dördurkodik 's különösen Stanleyt korholja keményen. — Hir szerint London város aldermanje hivatalát, melly eddig életfogytig tartott, ezentúl csupán egy évre készülnek szorítani. — Charleville lord, Dawnshire lord példájára maga adja meg a' tizedet irlandi birtokaiból a' papoknak, ugyszinte Waterparks lord is, de ki nem a' conservativekhez, hanem a' ministerek hívei közé tartozik. — A' király 17kén ért a' Sz. James-lakba, 's előülte alatt kabinetí tanácsot tarta, mellyben végzés lön, hogy a' parliament nov. 4ig halasztassék el.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Madritból sept. 15én Párisba érkezett hírek nem csekély fontosságuk. Igen bizonyosnak látszik, hogy a' spanyol igazgatás rendszerével együtt nem sokáig állhat meg. Sokan mondják, a' revolutio kikerülhetetlen, de ezt már más izben is mondogatták, 's még sem történt meg. Párisban, különösen a' minsteri körökben attól tartanak, hogy az előkelő családok a' nagyon haladó mozgás miatt ijedségből a' praetendenshez hajlanának, 's ez így nagy zavart okozhatna Madridban. — A' török ügyviselőt a' király azonnal elfogadandja. Küldetéséről semmi bizonyost nem mondhatni még. Lakása a' város legszebb részében van, mellyről Rothschild gondoskodott, ki egyszersmind szomszédja is. A' követség majd nem európai öltözetet visel. — Párisban nem rég egy munka jelent meg illy czimvel: „Választási ismertetése Franciaországnak.“ E' könyv szerint a' szózat-jegyzékek, mellyeknél fogvást a' követház megválasztaték 164 ezer nevet foglalának magokban. Tehát még 190,000 képviselő szózattal sem bir a' 33 millio lélekből álló Franciaország a' választói gyűléseken. Ehez járul még, hogy a' beirt 's főnemlített választók közül csak 129,404 jelent meg a' gyűléseken. E' szózatok közül a' minsteri követek 45,078at nyertek, a' tiérs-parti 11,260at, a' legitimisták 5644et, a' szabadelmű oppositio 16,568at. Magokat a' kamara tagjait pedig így osztályozhatni: fizetéshuzó polgári tisztviselő 127 követ; fizetéses hadi tisztviselő 41; ügyvéd 43; kalmár és gyártó 50; orvos 9; jegyző 3; telek-birtokos 186; összesen 459. Politikai véleményeik szerint pedig így osztályozhatni őket: 258 minsteri, 59 tiérs-parti, 105 szabadelmű oppositio, és 37 legitimista tag. — Lyonban is állítottatott ipar-mutatványtár, de mellyen nem ékesen, pompásan 's ámitólag fölállított természetmennyek valának mint a' párisin, hanem csupán használható áruk. A' kalmártanács ezt azon czélből tette, hogy francziák, kik külföldön nem sokat utaznak, a' baseli

zürichi, berlini és lipcei selyem-gyárműveket szemlélhessék, hol az áruk minősége sulyosabb mint a' francziáké, de a' rajzolás és izlés a' francziák gyárműveiben szemrekelőbb.

A M E R I K A.

„A' rabszolgák és a' pártok az egyesült statusokban.“ E' czim alatt következő érdekes czikelyt olvashatni az Allg. Ztban: „Vannak emberek, kik azon vizzályoknál fogva, mellyeket az elnök vámszabása (tariffa), újabb minster-nevezései, 's vonakodása az indusokat (amerikai ben-szülötteket) szokásbeli alkotmányaikban meghagyni, 's továbbá Carolina fenyegető állásánál, 's újabb időkben a' bank czivodásánál fogva örömost meg ohajtanák mutatni: mi ingadozó a' statusok összeillesztése, mi esalékony alkotmányuk, 's mi lehetlen végre a' respublica általjában. Nem szándékunk a' rabszolgák rongáltatását védeni; elborzad az ember, midőn látja, mikép üldözi e' szerencsétlen néposztályt a' pórság. A' rabszolgák Éjszakamerika nagy részében törvényesen föl vannak szabadítva, de teljes fölzsabadulásuknak sok akadályai vannak, mert mellözvén, hogy a' rabszolgában kamatozó töke hever, 's hogy a' fölzsabadítás által az ültetvényes ezrekkel látná vagyonát esonkulni, Éjszakamerikában csakugyan dolgozó kéz hijával is vannak. A' be-költözők részint pénzzel jönnek, 's magok urai, részint ha szolgálatba állanak is, nagy bérökből hamar saját birtokra tehetnek szert. Minthogy a' déli tartományokban azt hiszik, hogy a' czukornádat 's pamutot rabszolgák nélkül nem művelhetni 's természetni, a' birtokosok igen kikelnek a' rabszolga-fölzsabadítás ellen. Az önhaszon ellenkezik az emberiséggel. A' déli statusok fölingerlék a' kisebb birtokosokat az éjszaki 's keleti részeken, hogy a' fölzsabadító egyesületekre törjenek, mit valóban olly híven teljesítenek is, hogy miután a' védelmezőkön kétségbe esnek, magokra a' védeneczekre vagy védettekre (a' rabszolgákra) agyarkodnak. 'S ha csakugyan igaz volna, hogy a' czukornádat 's pamutot rabszolga nélkül Amerikában épen sehogy sem művelhetni, akkor azon elkeserülést, melly Amerikában a' fölzsabadítás kérdésében mindkét részről mutatkozott, bocsáthatónak kell találnunk, 's csak azt panaszolhatjuk, hogy a' legdrágább, 's legnemeseb szándék e' mostani időkben arra van kárhozotva, hogy olly pusztító eszköz v. mód által jusson czélhoz. (Folytatjuk.)

N É M E T O R S Z Á G.

Tudva van, hogy a' bajor király f. e. jul. 1jén fogadá el azon esatorna-vonást, melly a' Dunától kezdve Kellheim mellett Altmühl és Sulz völgyében Neumarkt felé, 's (nézd a' földabroszt)

's onnan
Bamberg
óta tétel
veket de
statusv
hozzá,
engedve
va, $\frac{1}{4}$ vel
torna-ké
's 99 év
kivánni
volságn
azon rit
vállalat
(freithä
na a' le
és Majr
vagy 2
54' als
magassa
273 lál
láb. Ho
dig 69
zárzsili
torna s
terhek
ma irán
gogni c
— Stu
vizsgál
kezetet
nyos tá
ta meg
Weinle
volt as
lehet.
fényes
zék a'
elalkon
ság ré
gász l
megze
sváble
költem
szélye
ajánlá
nyelv
két, fr
volt ex
Uralr
a' dél
kik on
latság
gartb
buvár

's onnan Nürnbergnek, és a' Regnitzvölgyön által Bambergnek megyen. E' vállalatra már több év óta tétetett készület, 's igen részletes építésterveket dolgoztak ki. A' vállalkozást ne egyedül a' status vigye, hanem magányosak is járulhassanak hozzá, de a' finantzministeriumnak az meg van engedve, hogy ha a' részvények fele alá van írva, $\frac{1}{4}$ vel az összes tőkének ő is hozzá állhat. A' csatorna-készület örök tulajdona lesz a' társaságnak 's 99 évre jogot nyer a' tengelyvitel-ár harmadát, kívánni meg legnagyobb vám gyanánt hasonló tavolságnyi szekérszállításnak. Ez Németországban azon ritka esetek közé tartozik, hol fontos nyilvános vállalatra a' magányosak közértelme és szabadékos (freithätig) közrehatása is bocsáttatik. E' csatorna a' lehetségig legrövidebb vonalon megy a' Duna és Majna közt. Egész hossza 592,543 bajor láb, vagy $23\frac{1}{2}$ német mérföld leszen. Felső szélessége 54' alsó 34', 's mélysége 5 láb leend. Legnagyobb magassága a' Duna tükre fölött Kellheim mellett 273 láb, 's Regnitz tükre fölött Bambergnél 630 láb. Hogy e' magasságra juthasson, ott 25, itt pedig 69 mindössze 94, még pedig 120 lábnyi hosszú zárzilipjei lesznek. A' zilipek e' hossza, 's a' csatorna szélessége képessé teszik azt a' legnagyobb terhek 's hajók vitelére is. A' zilipek nagy száma iránt megnyugtatót szolgálhat, hogy a' bourgogni csatornának 30 mérföldre 189 zilipje van. — Stuttgarti levél jelenti, hogy a' természetvizsgálók és idegenek tiszteletére, kik a' gyülekezetet jöttek meg látogatni, azokat némi magányos társaság szüretre, mint nemzetiünnepre, hita meg. A' vigalomnak sváb szüret (schwäbische Weinlese) volt neve. Valamennyi idegen hivatalos volt aszszonyával együtt. A' vendégek száma 1000 lehet. A' szőlőhegy v. kert, hol az ünnep vala, fényesen vala földiszesítve. Sokan azonnal följegyzék a' szőlővel bánást. Alig lett a' szüretnek vége, elalkonyodott, 's tüzjáték következett. A' társaság részére számos asztal vala terítve. Két hangász kar zenge a' kertben változva, 's közben megmegzendült férfikar-ének is. Egy sereg kecses svábleány, a' különféle honi viseletekbe öltözve, költeményt monda föl, mellyben Schlotterdeck szélséye őket mint kedves természeti ritkaságokat ajánlá. A' sváb szójáráson kívül a' szászok finom nyelvét is lehet hallani, ugy szinte az angolokét, francziákét, olaszokét 's oroszokét is, 's érdekes volt ez elegy közt a' beszéd Aetna különösségeiről, Uralról, Rígiről, Mexicoról, Nubiáról, Skótzsiáról, a' déli tengerről, a' genfi tóról olly férfiak szájában, kik onnan nem rég jöttek vala. Éjfélkor a' mulatságnak vége lett. — Másik levél szinte Stuttgartból de sept. 22ről, melly napon a' természetbuvárok társasága második köz ülését tartá, szóba

hozák a' jövő gyülekehelyet is; Jena, Bonn, és a' hannoverai városok javasoltának. Nöggerath főbányatanácsos Bonnból fölolvasa egyik barátja nézetét, mellyben javasoltatik, hogy a' gyülekezet tagjai az ügyvivők kezeibe pénzt raknának le, mellyből a' jövő gyülekezet költségei kikerülnének, 's így olly városokat is lehetne gyülekehelyül választani, mellyek nem annyira szélesztők. Stuttgartban a' fogadtatás olly fényes volt, hogy kevés német város van, hol hasonlót lehetne reményleni, pedig a' természetvizsgálók mindenütt kedves, de ne drága vendégek legyenek. Otto, orvostanácsos Boroszlóbul e' javaslat mellett szölet imígyen: Én támogatom e' javaslatot. Tudósnak, ki szük körben szokott élni, 's asztalához van kötve, olly élvezetek, minőket gazdag város, bőkezű kormány, 's fényes udvar ajánlanak, igen szélesztők. Mi azért jövünk össze, hogy egymástól tanuljunk, fiatal öregtől, 's öreg fiataltól; azonban nagy kertekbe hordoznak, pompás fényűnepekkel nyomnak el bennünket, úgy hogy ennyi élvezet 's átdőzsölt féléjjelek után a' mámoros szellem nem képes többé kölcsönös tanulásra. Bármi örömet adják is, nyomasztónak kell ránk nézve annak lenni, mert olly szint ölt, mintha ellenség gyanánt jönénk, 's nem látni, hanem fölenni akarnók az országot. Fő eszménk (idea) az, hogy nem elég egymást olvasni a' megkedvelésre, látnunk is kell egymást. Ha már az ut költségeit úgy is visszük, adakozunk még hozzá, hogy olly helyet választhassunk, hol nem annyi kegyelem fogad bennünket (hosszan tartó zengésű tetszés mindenfelől). Gyülekehelyül 161 szózatból 108 Bonnra, 48 Jenára, 5 Pyrmontra esett. Tehát Bonn lesz az.

GÖRÖGORSZÁG.

A' smyrnai hirlap a' már elnyomott moreai lázadásról következőket közöl: A' kegyelmet nyert statusrabok két öccse Mitros Plaputa és Nikitas Zerbini összeesküttek a' Capodistrias kormánya hiveivel, kik Görögországban Nappista név alatt ismeretesek. Ez összeesküvés Peloponnézből ugyanazon időben három külön ponton ütött ki egyszerre u. m. Andritzenában, Poperitzában 's Megalopolis mellett némi faluban. Azonban a' külön pontokon ellenök kelt rendőrcsapatok csak hamar elszéleszték őket, 's többet el is fogtak közülök t. i. D. Kallergit, D. Zokrist, Sacheropulost, 's Nikitast 's t. 's Naupliába vitték, 's ott részint Itschkaléba, részint Burtziba zárták. Ezen összeesküvés is a' vallást vévé ürügyvédül. Szándékjuk volt a' dolgok rendét megdönteni, a' hatalmat a' Nappisták hatalmába játszani, 's Kolokotronit és Koliopulost megszabadítani. A' lázadók azt hívék, mihelyt a' vallást veendik párt-örvül, számos elé-

gületlen álland soraikba; mi azonban nem történt, sőt sok rumeliota fegyvert ragadott a' zendítőket visszanyomni, sokan a' függetlenségi harcban ki-tüntetett kapitányok közül is önként fegyverhez nyultak, 's mint a' vitéz Grivas ezredes, szolgál-jokat ajánlák a' kormányoknak. A' legújabb tudó-sítások Naupliából a' zendülés végét jelentik. A' lázadók száma 1000—1200 főnyi lehetett, mel-lyet aug. 21kén Solu falunál, nem messze Kari-tenetől a' rumelioták Grivas alatt megtámadtak, 's elszélesztettek. Néhány nap után a' lázadásnak egyik, Grizallí nevű főbbje Ptari mellett némi bar-langban az ottani mezei emberek által fogatott el, 's kiadatott. A' lázadás többi izgatója, kiket ha-sonló sors vár, egyenként tébolyog az országban. — Triestbe sept. 17kén a' jóniai szigetektől ér-kezett hírek a' moreabeli lázadást csekélyebb je-lentésűnek mondják, mint millyennek azt eleinte hinni lehetett. A' zendülés csak Tripolitza kör-nyékén ütött ki, 's a' népben, ellenkezőleg a' zen-dülők reményivel, semmi részvétre sem talált. Tripolitza, nem Patrast foglalák el, mint hire volt eleinte, 's onnan akarák a' lázítást tovább ter-jeszteni; de Naupliában a' kormány azonnal illő rendszabásokat tön sereget küldvén ellenök, melly a' tudósítások bizonyítása szerint az egész láza-dásnak teljesen végét vete.

SPANYOLORSZÁG.

A' Messenger és Sentinelle kétségtelen hírül közlik, hogy Mondragon és Ochandiano közt né-mi nagyobb ütközet történt. A' fővezér Rodil, és Jaureguy 's Cordova generálok személyesen ve-zérlék csapataikat a' harcztéren, melly holttettek-vel borítva lön; mindössze 600ra ment az ellen-ség vesztesége, azonkívül hogy málhás öszvérei nagyobb részét is elfogák a' kir. seregek. — Bö-vebben e' harc felől még ezt írja az Election: Bayonne sept. 16. Aspeytia és Ascoitia közt kö-rülfogatva látván magokat a' pártosak, hogy don Carlost kimenthessék, öszébb vonák csapataikat, 's a' legbiztosb állásokat elfoglalván, két navarrai 's ugyannyi guipuzcai és alavai hadlábbal nagy kénytelen bevárak az ellenök nyomuló kir. serge-ket. A' tüzelés délutáni 2 órakor kezdődött. Ro-dil maga intézé a' megtámadást. 5 óra felé Jaure-guy hadteste erőt vevén a' carlosiak egyik szár-nyán, ez olly zavarba hozá őket, hogy egyszer-re legnagyobb rendetlenségben kezdének visszavonulni, melly hátrálás 's az azt megelőzőt harc közben 600 maradt közülök a' téren részint halva részint sebesítve. A' győztesek minden foglyot kegyelem nélkül kivégeztek. Az elestek közt igen sok tiszt találkozik, e' fölött az ellenség holmijei-nek nagy része és sok ló került a' királynéiak ke-

zébe, kiknek vesztesége mintegy 100 emberre ment. D. Carlos, Eraso és Guibelalde Ataun felé menekedtek ki. Az Indicateur még kétféle ez ütkö-zetet. — Elisondo már tökéletes erősséggé van alakítva 's őrsége bizvást kiállhatja az ellenségi megrohanást. Zugarramurdy az erőség parancs-noka, sept. 14kén 450 őrségi fővel kivonult az erősegből 's Valcarlost megrohanván, az ott fész-kező carlosi vám-tisztviselőket egyrül egyik elfog-ta. Ezen eltávozásnak az erősegből, szelét vevén az ellenség, használni akará azt 's nagy számmal tódult Elisondo felé, mellynek sánczaiban Zugar-ramurdy csupán 250 embert hagyta őrizetül; de megrohanáskor már otthon volt az eltávozott rész, 's az ellenség visszaüzeték. — Vitoriából Rodil 18kán sereget küldé ki a' biscayai csapatok üze-sére. Egyik csapatot Oyarzunnál be is ért 's ve-zére Lucqui, 's 40 ember elfogatott. Lucqui tús-tént meglöveték. — A' Sentinelle ezt írja 14ké-rül a' spanyol szélekrül. Épen most érkezett két spanyol pap beszéli, hogy a' granadai hgnek As-peytiaiban levő kastélya Rodil parancsára porrá égetett, mert benne minap d. Carlosnak szállás adatott. Visszafizetésül hasonlót tettek a' carlosiak Biscayában Aldamar ur épületeivel, mellyeket szinte földig rontottak, a' bennük talált holmikat előbb gondosan öszegyűjték és szekerekre rak-ván táborukba vitették. Két nap mulva e' történet után Aspeytia és Ascoytia városok lakosira Rodil félmillio real adót rótt, büntetésül hogy ama' go-noszság elkövetését szomszédságukban megenge-dék. — A' Zumalacarréguy által minap Vianánál intézett szerencsés megrohanásról következőt be-szélnek: Sept. 6kán esett értésére a' carlosi ve-zérnek, hogy Vianában mintegy 600ra menő kir. had fekszik (Lorenzo sergének egyik része), 's noha 10 óra távolságra esett tőle, eltökélé mind-azáltal, hogy még azon éjjel rajta üssön. Azonnal indulót fuvata tehát, és szakadatlan ment a' mon-dott városka felé; útjában minden jövő menő ide-gent föltartóztatott, hogy senki menete felől hirt ne vihessen; előcsapatai hasonló ruhában valának öltöztetve mint a' királynéiak, melly esellel az őrség táborzemeit könnyű vala lefegyverzeni. Éj-fél után vala, midőn e' támadó sereg a' város ka-puihoz megérkezett, a' lakosok, mint az insurgen-sek leghívebb segédei magok nyiták meg a' ka-pukat 's ajtókat, 's elkezdődött a' mészárlás, melly-nek legalább is 400 lett áldozatja a' vést nem gyanító 's jobbadán még álomban levő constitutiona-lisok közül. Mintegy 200an, részint lovas, ré-szint gyalog, kik még jókor nyulhattak fegyver-höz, egy templomba menekedtek, 's ott védel-mezők magokat, míg Lorenzo egy kiszabadult ka-tonától értesítette oltalmukra megérkezett. Erre

az insur-
tek el z

A'
Skarul:
érdekes
melly a'
fél óraig
markedás
a' paire
társaik
hanem ön
az elhat
„Kinek n
szinte sz
ságot é
(60 fr.)
minden n
reis bünt
kiadó nev
felelni a'
óra alatt
pott irás
lasztja;
minden k
ügyvédn
csupán 6
adatott e
hirdetés
vetkezőle
telésre n
tó, mind
egyház e
büntetés
szik; va
séget ta
statustan
az ország
követke
— M. S
írásában
tatá, hog
a' jelen ü
talát az
nem foga
patenst v
lekednek,
talán hgs

A' M
hollandi
tottak el
jobbágyé

az insurgensek visszavonultak, 's 200 lovat vittek el zsákmányul.

P O R T U G Á L I A.

A' Times levelezője Lissabonbul ezt írjasept. Skárul: A' cortések közelebbi vitatásai nem sok érdekes újat nyujtanak, kivéven a' sajtó-kérdést, melly a' páirkamarában nagy sietséggel 's másfél óraig alig tartott vitatással döntették el. E' hamarkodásnak némellyek azon okát gyanítják: a' pairek nem akarák, hogy ujon kinevezett társaik a' kérdés-eldöntésben részt vegyenek, hanem önmagoké legyen legalább még e' tárgyban az elhatározás. Az elfogadott javaslat szerint: „Kinek nyomtató-műhelye van, köteles arról, mint szinte szállása hollétéről is az illető törvényhatóságot értesíteni, elmulasztás esetén 30 milreis (60 fr.) bírság-fizetésben büntetendő. A' kiadó neve minden nyomtatáson rajta legyen 100—200 milreis büntetés alatt. Kétszer ennyivel lakol, ki a' kiadó neve helyett álnevet ír. A' nyomtató tartozik felelni a' neve alatt kijött nyomtatásért, ha 24 óra alatt a' munka kiadatása után a' szerzőtől kapott írásbeli fölhatalmazást előterjeszteni elmulasztja; tartozik e' fölött 20 milreis büntetés alatt minden kinyomtatott munkából egy példányt a' kir. ügyvédnek megküldeni. Mig a' nyomtatványbul csupán 6 példány küldetett szét vagy csupán 3 adatott el, addig az annak megjelenté felől tett hirdetés ugy tekintetik mint meg nem történt, következőleg addig se a' kiadót se a' szerzőt büntetésre nem vonhatni. Mind szerző, mind nyomtató, mind terjesztő, olly írásért melly a' római kath. egyház elleni tanításokat foglal magában, kemény büntetés (személyes és pénzbeli) terhe alatt fekszik; valamint ollyanért is, melly erkölcsteleniséget tanít, vagy a' kir. ház, kamarai tagok, statustanácsnokok, bírák 's más statustisztek, vagy az országgal barátságos, és a' portugáli udvarnál követeket tartó hatalmak becsületében gázolna. — M. Saldanha a' regenshöz küldött köszönőírásában párré kineveztetése iránt azt nyilatkoztatá, hogy méltóságát csupán ugy fogadja el, ha a' jelen ülések alatt megengedtetik követi hivatalát az alsóházban tovább is viselnie. D. Pedro nem fogadá el a' kikötést 's a' marsaltól a' páiri patenst visszakérte. A' marsal, mint közösen vélekednek, több valamit várt mint csupán páirséget, talán hgséget vagy hadministerséget.

B E L G I U M.

A' Moniteur belge írja: „1833 nov. 16kán hollandi katonák 90 darabból álló juhnyáját hajtottak el, melly némi Tyssen János nevű belga jobbjágyé volt Sevenumból. A' juhász Sevenum és

Deurne faluk közt legelteté, 's vele vigyázatlanságból a' határon tullépett. Két közelben levő hollandi katona e' juhászt, nyájastul elhajtá. A' juhász ugyan szabadon bocsáttaték, a' nyáj pedig Alzerben eldoboltaték. Mihelyt híret vevé a' belga kormány, diplomatikai uton teljes kárpótlást kívánt, 's a' haagai kabinet parancsot ada, hogy a' tulajdonosnak illendő kármentesítés nyujtassék. — A' Gentben megjelenő „Constitutionnel des Flandres“ nevű új lap azt jelenti, hogy az ottani aszszonybörtönben a' cholera nagy erővel ütött ki. Egy nap 54 lett rosszul, 's közülök 5 meghalt. Azonban a' betegség már szünni kezd. 1832ben, midőn Gentben 1500 személy halt a' choleraiban meg, a' börtönben csak egyetlen halálozás történt. Irják Brüsselből, hogy Wellington hg. 870,000 forintot keres a' belga kormányon, a' belga várak fő felügyeltének háromévi díja fejében. Kérelmét azonban az angol kormány nem támogatja.

O L A S Z O R S Z Á G.

Azon rettentő förgeteg alkalmával, melly aug. végnapjaiban Olaszország, Schweiz, Tyrol és Franciaország délkeleti részében dühöng, Padua környékén hallatlan nagyságu jégdarabok (1—3—4 kilogr.) hullottanak esővel vegyest. Egyszersmind félelmes kengőz tolongott a' földből, melly az embereket halálra rémitette, azt vélvén a' föld nyilandik meg alattok, 's mindnyájokat elnyelendi. Aug. 27én Rómában is olly égháboru volt, millyenre ott talán senki sem emlékezik. A' levegő porral volt eltelve, 's a' hévmérő délután igen erős déli szél mellett is 32 fokra hágott Reaumur szerint. A' csillagásztoronyban 100 lábnyi magasságban délben 29° R. volt. Számos ember hirtelen rosszul lett, és számos hirtelen halt meg. Sokan az egész zivatart Vezúv félelmes kitörésével hiszik egybekapcsoltnak, melly épen azonnapi történt. — D. Miguel Toledomarq. által némi közleményeket vevén azonnal elutazott Romából, de ismét visszaváratik. — Rómában Spanyolországról kevés hírt tudnak, azt beszélték azonban, hogy a' nápolyi udvar d. Carlost spanyol királynak készül megismerni, mit némi turini levél az Allg. Ztban is erősít. — A' pápa ismét föllábbadt, 's a' Campo vaccinon (forum romanum) meglátogatta az ásásokat. A' nép ufongó örömmel 's tisztelettel fogadá. — Következő azon levél Turinből, melly a' nápolyi udvarról mondja, hogy d. Carlost spanyol királynak készül megismerni: „A' francia hirlapok többnyire azon véleményben vannak, hogy a' nápolyi király barátja szabadalmü intézvényeknek, 's csak külső befolyás nem engeddi, hogy ohajtásinak szabad utat nyisson. Annyi való, hogy mielőtt a' római birodalomban mozgá-

sok történtek, melyeket Ancona elfoglalása követett, 's míg VII. Ferdinand élt, és Spanyolországban a' régi intézvények divatoztanak, addig Nápolyban mutatkozott némi csekély hajlamos szabadelmű intézvényekhez; de azóta legkisebb sem. 'S olly kevéssé külső befolyás az, mi a' nápolyi királyt indítja, hogy inkább ő az első, ki újításoktól másokat ó, 's mindent elkövet, csak hogy a' régi intézvényeken semmi se változzék. Ő volt első, ki a' spanyol öröklés-rend másítása ellen kelt, 's kívántais, hogy Izabella királyné az országlásból zárassék ki; Ő az első, ki e' pillantásban is sürgetve sürgeti, hogy d. Carlos minélelőbb jogszerű királynak ismértessék el, mert úgy hiszi, hogy az d. Carlos ügyére nem csekély befolyással leend. E' végre a' nápolyi király késznek nyilatkozott e' herceget első elismérni, mihelyt bizonyossáleszen, hogy a' többi törvényszerű udvar is követni fogja példáját. Hogy erről meggyőződjk, utasítást vettek követei mindenütt.

SCHWEIZ.

Az orosz ügyviselő Schweizban aug. 14én levelet bocsátott az országgyűlés elnökéhez, mellyben kivonatot közöl vele az orosz birodalom alkanczellárjától vett közleményből. Ezen az orosz ügyviselőhöz bocsátott közleményben azt jelenti Nesselrode alkanczellár, hogy az orosz czár igen örvendett ama' hiren, mellyből Schweiznak a' szomszéd statusokkal a' (engyel) szökevények miatt volt meghasonlása megszüntét értette. Örvendkülönösen pedig a' schweizi országgyűlés által kimondott azon elven, hogy Schweiz nemcsak nem fogná a' nála menekvést kereső szökevények által a' szomszéd országok nyugalmát háboríttatni engedni, hanem szükség esetén az olly menekvők ellen tetteleg is föllépend, 's azokat határiból kiigazítandja. Schweiznak az orosz czár, valamint magának is, szerencsét kíván e' kibéküléshez. Megdicsérteti azután Severint, az ügyviselőt, ki az e' végett tartott alkudozásokban tetemes részt vön. Különösen helybenhagyja végre azon lépését, hogy az országgyűlésen személyesen megjelent, 's azáltal (Hirzel) polgármester kívánságának megfelelt.

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápolyból írják, hogy Butenieff orosz

követ a' szultántól Ahmed Ali által a' czárnak küldött ajándékok viszonyzására a' czártól a' szultán számára gyémánttal gazdagon kirakott kardot, a' két ottoman hg (szultánfi) számára pedig szinte gyémántos gyártaléku 's az orosz koronaörökös mellképével ékesített szelenczét hozott magával. — Estad Effendi az ország történetírója 's a' török hírlap szerkesztője konstantinápolyi bíróságra emeltetett. — Az egészség állapota a' fővárosban még sem javul. Néhány nap előtt az ausztriai követnek tőszomszédjában egy örmény házban történt mirigyhalál, miért is az ausztriai 's orosz követség lakait elzárák, 's legszigorubb rendszabásokat valának kénytelenek tenni. — Smyrnában a' dögmirigy egészen megszűnt. — Keletről angol lapokban megjelent hír szerint az aegyptusi alkirály a' pamutszövéssel fölhagyott 's az e' gyárookban dolgozott munkásokat (mint mondják számszámra 30 ezret) seregébe iktatá. E' rendszabás az angol pamutszövet árát Aleppóban igen fölrugtatá.

SVÉDORSZÁG.

Lindeberg kapitány az Aftonbladban kinyomott írása szerint a' főhelytartóhoz, nyilvánítja, hogy ő a' kir. megkegyelmezést nem fogadja el, hanem meg akar halni, 's legörömestebb nov. 8án mint születésnapján, mivel azt hiszi: „hogy pallos alatt elhullandó feje hazájának több hasznót hajtand, mintha vállalai közt marad.“ A' Dagligt Allenarda hírlap: „Bizonyára! Lindeberg ur a' hatóságnak sok bajt okoz, mit könnyen kikerülhetett volna.“ — Gothenburgban, hol a' cholera már megszűnt, f. h. 10ig 2336 személy halt abban meg. — Stockholmból sept. 9ről érkezett tudósításnál fogvást a' cholera ott is terjengve dul. Utóbbi napokban a' felsőbb osztályból is számosan betegültek meg 's haltak el benne. Egészenben, mióta a' cholera kiütött ottan, 3179 személy közül csak 535 gyógyult föl, 1273 pedig halt, 's a' többi még sinyli. A' cholera a' kir. lakban is mutatkozott. A' király udvarmestere 's a' korona hg. komornyikja, rövid rösszullét után haltak el. September 17ig 5848 betegült meg; abból 1358 meggyógyult, 2529 elhalt, a' többi még nyavalyog.

A' gabona pesti piaczi ára octob. 3kán 1834:

posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	csekély	posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	csekély
Tisztabuza	130	120	113 $\frac{1}{2}$	Zab	73 $\frac{1}{2}$	70	66 $\frac{2}{3}$
Kétszeres	106 $\frac{2}{3}$	103 $\frac{1}{2}$	—	Köles	—	—	—
Rozs	100	96 $\frac{2}{3}$	—	Köleskása	200	186 $\frac{2}{3}$	—
Arpa	93 $\frac{1}{2}$	90	86 $\frac{2}{3}$	Kukoricza	98 $\frac{2}{3}$	96 $\frac{2}{3}$	93 $\frac{1}{2}$

Pénzkelet:

Bécs october 15kőén középár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	99 $\frac{5}{8}$	1834 ^{ki} statusköles.	550
„ 4 pC.	90 $\frac{1}{4}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	45 $\frac{5}{8}$
„ 1820 ⁱ köles.	203 $\frac{3}{4}$	Bankrészevény	1257
„ 1821 ^{ki} „	137 $\frac{1}{2}$	Cs. arany pCt. agio	—

Szerkezteti Helmezy. Nyomatja Landerer.